

Til samtlige kommuner
Fremsendt pr. e-mail

IT og CPR
Finsensvej 15
2000 Frederiksberg
Telefon 72 28 24 00
cpr@cpr.dk
www.cpr.dk

Sagsnr.
2012-02975

Orientering vedrørende folkeregistrering – 2012/2

Doknr.
37054

Ændring af CPR-loven med virkning fra den 1. januar 2013

Dato
19-12-2012

Den 1. januar 2013 træder lov nr. 1251 af 18. december 2012 om ændring af lov om Det Centrale Personregister og sundhedsloven i kraft.

Med lovforslaget er der sket følgende ændringer i CPR-loven:

1. Anmeldelse af indrejse i et ICS

Der blev i 2011 etableret 4 såkaldte International Citizen Service (ICS) i København, Aarhus, Odense og Aalborg Kommuner, hvor udenlandske arbejdstagere og deres medfølgende familie kan henvende sig og få vejledning og offentlig service på tværs af relevante myndigheder. I centrene, der er etableret som såkaldte kontorfællesskaber, er Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering/Workindenmark-centrene, statsforvaltningerne, SKAT samt de fire værtskommuner repræsenteret.

Med virkning fra den 1. januar 2013 kan en kommune overlade opgaver vedrørende registrering af indrejse for udenlandske arbejdstagere, der fra udlandet flytter til kommunen, ikke blot til værtskommunen for det relevante ICS, men også til andre kommuner, som i et ICS varetager opgaver vedrørende registrering af indrejse. Opgaveoverladelsen kan eventuelt ske delvist, således at det alene er f.eks. identitetskontrol og vurdering af fremlagt dokumentation for de data, der skal registreres i CPR, som overlades til en anden kommune.

En borger, der tilflytter kommunen fra udlandet og betjenes i et ICS, vil således fra den 1. januar 2013 kunne anmelde indrejse til den kommune, som efter det ovenfor beskrevne af tilflytningskommunen har fået overladt kompetence til at registrere indrejse i CPR i et ICS.

Tilflytningskommunen vil i fornødent omfang skulle vejlede borgere, der tilflytter kommunen fra udlandet, om muligheden for at anmelde indrejse til en kommune, der i et ICS varetager opgaver vedrørende registrering af indrejse, og som af tilflytningskommunen har fået delegeret kompetence til at registrere indrejse i CPR for tilflytningskommunens borgere.

Selvom der er sket overladelse af opgaver som beskrevet ovenfor, vil en borger, som tilflytter kommunen fra udlandet, fortsat kunne anmelde sin indrejse til tilflytningskommunen.

Det kan tilføjes, at kommunerne tillige får mulighed for at delegerer kompetencen til at udstede sundhedskort ved registrering af indrejse i CPR.

2. Registrering af børns bopæl i CPR

Med virkning fra den 1. januar 2013 er reglerne for registrering af børns bopæl i CPR ændret, særligt for børn, der opholder sig lige meget hos hver forælder.

For så vidt angår anmeldelse af flytning for et barn, der er indgivet til kommunen før den 1. januar 2013 og vedrører en flyttedato før lovens ikrafttræden den 1. januar 2013, men hvor kommunen træffer afgørelse efter den 1. januar 2013, skal der træffes afgørelse efter de hidtidige gældende regler.

Pr. 1. januar 2013 har CPR-lovens § 8 følgende ordlyd:

§ 8. Kommunalbestyrelsen skal registrere et barn, hvis forældre ikke har samme bopæl, med bopæl hos den af forældrene, som barnet opholder sig mest hos, uanset hvem af forældrene der har forældremyndigheden eller er bopælsforælder efter forældreansvarsloven.

Stk. 2. Opholder barnet sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, og har den ene forælder forældremyndigheden alene over barnet, skal kommunalbestyrelsen registrere barnet med bopæl hos vedkommende forælder, medmindre forældrene over for kommunen erklærer sig enige om, at barnet skal registreres med bopæl hos den anden.

Stk. 3. Opholder barnet sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, og har forældrene fælles forældremyndighed, skal kommunalbestyrelsen registrere barnet med bopæl hos den af forældrene, som forældrene over for kommunen erklærer sig enige om. Enighed anses ligeledes at foreligge ved dokumentation over for kommunen af

- 1) indgåelse af retsforlig om barnets bopæl,
- 2) indgåelse af en aftale om barnets bopæl over for statsforvaltningen,
- 3) indgåelse af en aftale om barnets bopæl, når det i aftalen udtrykkeligt er bestemt, at aftalen kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, eller
- 4) at den ene forælder over for statsforvaltningen har accepteret at være samværsforælder.

Stk. 4. Opholder barnet sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, som på trods af fælles forældremyndighed ikke efter stk. 3 kan anses for at være enige om registreringen af barnets adresse i CPR, skal barnet registreres med bopæl hos den af forældrene, der i medfør af forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, er bopælsforælder. Er der ikke taget stilling til spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, forbliver barnet registreret på den adresse, barnet havde, før uenigheden opstod, hvis denne adresse er en af de angivne adresser.

Stk. 5. Opholder barnet sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, som på trods af fælles forældremyndighed ikke efter stk. 3 kan anses for at være enige om registreringen af barnets adresse i CPR, og er der ikke taget stilling til spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, følger barnets bopælsregistrering bopælen for den forælder, som barnet forud for uenigheden havde fælles adresse med, hvis ingen af de angivne adresser er barnets hidtidige adresse. Er ingen af de angivne adresser barnets hidtidige adresse, og havde barnet forud for uenigheden fælles adresse med begge forældre, registreres barnet i CPR med bopæl i kommunen, men som fraflyttet den tidligere adresse, jf. § 6, stk. 4, indtil der er taget stilling til spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, eller der opnås enighed mellem forældrene om registrering af barnets bopæl, jf. stk. 3.

Det er præciseret i **lovens § 8, stk. 1**, at et barn skal registreres i CPR med bopæl på den adresse, hvor barnet har sit **faste hovedophold**, uanset hvem af forældrene der har forældremyndigheden eller er bopælsforælder efter forældreansvarsloven.

Lovens § 8, stk. 2-5, regulerer en situation, hvor det kan lægges til grund, at et barn opholder sig lige meget hos hver forælder, dvs. at der fungerer **en fast deleordning**.

Ved fælles forældremyndighed og en deleordning er der pr. definition efter forældreansvarsloven altid én bopælsforælder og én samværsforælder. Bopælsforælderen har ret til at bestemme, hvor barnet skal have bopæl.

Med ændringen af lovens § 8 er CPR-lovens regler om registrering af adressen for et barn, der opholder sig fast lige meget hos hver af forældrene, i så vidt omfang som muligt bragt i overensstemmelse med forældreansvarslovens intentioner om, at der skal opnås enighed mellem forældrene om, hvilken forælder der er henholdsvis bopælsforælder eller samværsforælder.

Lovens § 8, stk. 2, regulerer en situation med eneforældremyndighed og en deleordning:

Efter lovens § 8, stk. 2, skal et barn, der opholder sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, registreres med bopæl hos den af forældrene, som har forældremyndigheden alene over barnet, medmindre forældrene over for kommunen erklærer sig enige om, at barnet skal registreres hos den anden forælder. Hvis den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, ønsker barnet registreret med bopæl hos sig, kræves det, at den forælder, der har forældremyndigheden alene over barnet, i forbindelse med anmeldelsen af flytningen over for kommunen accepterer den anmeldte flytning. Der kan således ikke, som i § 8, stk. 3, se nedenfor, på anden måde anses at foreligge enighed herom.

Lovens § 8, stk. 3, regulerer en situation med fælles forældremyndighed, en deleordning og enighed om registreringen:

Har forældrene fælles forældremyndighed, skal kommunen som hidtil registrere barnet med bopæl hos den af forældrene, som forældrene over for kommunen erklærer sig enige om. Den ikke medflyttende forælder kan erklære sig enig over for kommunen ved f.eks. personligt fremmøde, skriftligt eller mundtligt.

Hvis der er opnået enighed mellem forældrene om, hvilken forælder der er bopælsforælder henholdsvis samværsforælder, men samværsforælderen alligevel ikke over for kommunen vil erklære sig enig i den anmeldte flytning af barnets adresse til bopælsforælders adresse, er det nu i § 8, stk. 3, bestemt, at kommunen alligevel kan lægge til grund, at der foreligger enighed, hvis der over for kommunen forelægges dokumentation af:

- indgåelse af retsforlig om barnets bopæl,
- indgåelse af en aftale om barnets bopæl over for statsforvaltningen,
- indgåelse af en aftale om barnets bopæl, når det i aftalen udtrykkeligt er bestemt, at aftalen kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, eller
- at den ene forælder over for statsforvaltningen har accepteret at være samværsforælder.

En forælder kan således på flere måder over for kommunen dokumentere, at der efter det familieretlige system er opnået enighed om, at vedkommende forælder er bopælsforælder og dermed har ret til at bestemme, hvor barnet skal have bopæl, også uanset om den anden forælder ikke over for kommunen vil erklære sig enig i den anmeldte flytning. Herved undgås, at der skal ske genoptagelse af sager i det

familieretlige system, alene fordi en samværsforælder ikke over for kommunen vil acceptere en anmeldelse af flytning for barnet indgivet af bopælsforælderen.

For at kommunen kan lægge til grund, at der efter nr. 1- 3 kan antages at være enighed, skal det fremgå klart af den fremlagte dokumentation, hvilken forælder der er bopælsforælder henholdsvis samværsforælder.

For så vidt angår nr. 4 kan det lægges til grund, at den ene forælder har accepteret at være samværsforælder, hvis der er indgået en aftale om samvær over for statsforvaltningen. Det kan herudover lægges til grund, at den ene forælder over for statsforvaltningen har accepteret at være samværsforælder, såfremt vedkommende forælder ved en afgørelse truffet af statsforvaltningen har fået tildelt samvær i en deleordning, uden at vedkommende derefter har ønsket rettens stillingtagen til bopælsforældrespørgsmålet efter forældresvarslovens § 17, stk. 1.

Såfremt en kommune er i tvivl om, hvorvidt det fremgår med tilstrækkelig klarhed af den fremlagte dokumentation, hvilken forælder der er bopælsforælder henholdsvis samværsforælder, kan kommunen rette henvendelse til statsforvaltningen med henblik på generel vejledning om reglerne herfor.

Der kan herudover opstå spørgsmål om, i hvor lang en periode det efter nr. 1- 4 kan lægges til grund, at der er enighed mellem forældrene. Det kan f.eks. være aftalt ved et retsforlig, at moren er bopælsforælder, hvorefter barnet efter § 8, stk. 3, registreres med bopæl i CPR på samme adresse som moren. Hvis barnets adresse i CPR på et senere tidspunkt med morens accept er ændret til farens adresse, betragtes faren i det familieretlige system som bopælsforælder. I en sådan situation skal en efterfølgende anmeldelse fra moren af en flytning af barnets adresse tilbage til hendes adresse behandles efter § 8, stk. 4 eller 5, hvis det ikke kan lægges til grund, at der på tidspunktet for anmeldelsen af ændringen af barnets adresse tilbage til moren er enighed om den anmeldte flytning.

Lovens § 8, stk. 4 og 5, regulerer en situation med fælles forældremyndighed, en deleordning, men uenighed om registreringen

Som oplyst ovenfor kan der ikke i en deleordning være to bopælsforældre. Ofte er der ikke behov for at få fastlagt forældrenes status, men opstår der tvist mellem forældrene om, hvem der er samværsforælder henholdsvis bopælsforælder, kan sagen indbringes for retten efter forældreansvarslovens § 17. En sag vedrørende spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, starter altid i statsforvaltningen, og i den forbindelse kan statsforvaltningen efter forældreansvarslovens § 26, stk. 1, tage stilling til, om der skal træffes afgørelse om, at en forælder under sagens behandling er midlertidig bopælsforælder, ligesom der under rettens behandling kan tages stilling dertil.

Hvis der fungerer en fast deleordning, og den forælder, der ikke har barnet registreret i CPR på sin bopæl, anmoder om at blive midlertidig bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, vil et afslag til vedkommende medføre, at den anden forælder er bopælsforælder under sagens behandling, også selv om dette ikke direkte er anført i afgørelsen. I nogle situationer søger den forælder, der har barnet registreret i CPR med bopæl hos sig, om at blive midlertidig bopælsforælder. I en sådan situation vil anmodningen blive afvist, hvis det vurderes, at vedkommende allerede er bopælsforælder. Hvis kommunen er i tvivl om forståelsen af en afgørelse herom, kan der rettes henvendelse til statsforvaltningen.

I lovens **§ 8, stk. 4**, er det bestemt, at opholder et barn sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, som på trods af fælles forældremyndighed ikke kan anses for at være enige om registreringen af barnets adresse i CPR efter § 8, stk. 3, skal barnet registreres med bopæl hos den af forældrene, der i medfør af forældreansvarslovens

§ 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, er bopælsforælder. Er der ikke taget stilling til spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, forbliver barnet registreret på den adresse, barnet havde, før uenigheden opstod, hvis denne adresse er en af de angivne adresser.

I lovens § 8, stk. 5, er det bestemt, at opholder barnet sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, som på trods af fælles forældremyndighed ikke kan anses for at være enige om registreringen af barnets adresse i CPR efter § 8, stk. 3, og er der ikke taget stilling til spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, følger barnets bopælsregistrering bopælen for den forælder, som barnet forud for uenigheden havde fælles adresse med, hvis ingen af de angivne adresser er barnets hidtidige adresse. Er ingen af de angivne adresser barnets hidtidige adresse, og havde barnet forud for uenigheden fælles adresse med begge forældre, registreres barnet i CPR med bopæl i kommunen, men som fraflyttet den tidligere adresse, jf. § 6, stk. 4, indtil der er taget stilling til spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, eller der opnås enighed mellem forældrene om registrering af barnets bopæl, jf. stk. 3.

Hvis den forælder, der efter en stillingtagen efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, og § 26, stk. 1, er bopælsforælder, på et senere tidspunkt over for kommunen har accepteret, at barnets adresse i CPR ændres til den anden forælders adresse, betragtes vedkommende anden forælder i det familieretlige system derefter som bopælsforælder.

3. Kommunens udlevering af oplysninger om pårørende, herunder samlever ved dødsfald

Med virkning fra den 1. januar 2013 har lovens § 42, stk.3, følgende ordlyd:

§ 42, stk. 3. Forsikringsselskaber og pensionskasser omfattet af lov om finansiel virksomhed samt pengeinstitutter ved administration af opsparing i pensionsøjemed i henhold til lov om finansiel virksomhed, har ud over oplysningerne angivet i stk. 2 ret til at få oplyst vedkommendes civilstand og civilstandsdato, bortset fra oplysning om separation, samt de oplysninger om dennes slægtskabsforhold, herunder om slægtninges navne og adresser, uanset om disse er beskyttede efter § 28, der er nødvendige for at udbetale en forsikringssum eller pension til vedkommende.

De nævnte forsikringsselskaber, pensionskasser og pengeinstitutter har til samme formål ret til at få oplyst navn og adresse på afdødes ægtefælle eller registrerede partner, samt navn og adresse på en person, der på tidspunktet for den registreredes død var registreret med bopæl i CPR på samme adresse som afdøde, såfremt afdøde og vedkommende person har eller har haft fælles børn, der er registreret i CPR som børn af de pågældende. Navn og adresse kan udleveres, uanset om der er registreret beskyttelse efter § 28.

Det er med ændringen præciseret, at bestemmelsen vedrører både udbetaling af pension og en forsikringssum efter en afdød, samt at også navn og adresse på afdødes ægtefælle eller registrerede partner kan udleveres til de nævnte forsikringsselskaber, pensionskasser og pengeinstitutter.

I 2007 blev forsikringsaftalelovens § 105a, stk. 1, ændret således, at samlevere i rækkefølgen af nærmeste pårørende sidestilles med ægtefæller. De anførte forsikringsselskaber, pensionskasser og pengeinstitutter har derfor ønsket mulighed for at få udleveret oplysninger fra en kommune med henblik på at kunne identificere en eventuel samlever i stedet for at skulle rette henvendelse til skifteretten herom.

Med loven imødekommes ønsket delvist, da en kommune nu kan udlevere oplysning om navn og adresse på en person, der på tidspunktet for den registreredes død var registreret med bopæl i CPR på samme adresse som afdøde, såfremt afdøde og vedkommende person har eller har haft fælles børn, der er registreret i CPR som børn

af de pågældende. Navn og adresse kan udleveres, uanset om der er registreret beskyttelse efter § 28.

I andre situationer må der fortsat rettes henvendelse til skifteretten, da det ikke i øvrige tilfælde med tilstrækkelig sikkerhed kan formodes, at der er tale om en egentlig samlelever, eller om der blot er tale om en eller flere samboende eller en logerende m.m.

4. Opkrævning af betaling for behandling af en anmodning om udlevering af oplysninger fra CPR

Med loven er det beløb, der kan maksimalt kan afkræves ved udlevering af oplysninger fra en kommune, forhøjet til 50 kr. for udlevering til anden offentlig myndighed, jf. lovens § 33, stk. 1, og 75 kr. til private, jf. lovens § 3, stk. 4, og §§ 42, 43, 45 og 46, jf. § 51, stk.2.

Det skal særligt bemærkes, at der er tale om maksimumbeløb. De fastsatte beløb udgør således de beløb, som en kommune maksimalt kan opkræve til dækning af de reelle gennemsnitsomkostninger. En kommune, hvis reelle gennemsnitsomkostninger forbundet med sagsbehandlingen i forbindelse med udlevering af oplysninger til private er f.eks. 60 kr., kan således alene opkræve 60 kr., uanset at der er hjemmel til at opkræve op til 75 kr.

Det er i loven bestemt, at beløbene reguleres én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

5. Visse andre mindre justeringer af loven

- A. Før den 1. januar 2013 forudsatte udsendelse af anmodning om logiværtserklæring, at der var en vis tvivl om den anmeldte flytning enten konkret eller baseret på generel erfaring. Med ændringen af lovens § 6, stk. 3, får kommunen nu mulighed for at udsende en anmodning om logiværtserklæring ved enhver anmeldelse af flytning til en adresse, hvor der i forvejen er registreret andre.
- B. Som følge af pligten til at anmelde en indenlandsk flytning digitalt fra den 1. december 2012 afleveres der ikke længere flytteblanketter til kommunerne. En ikke medflyttende forælder, der efter lovens § 13, stk. 2, skal partshøres over anmeldelse af flytning for et barn, kan derfor på anden vis end ved sin underskrift erklære sig enig i den anmeldte flytning over for kommunen, f.eks. mundtligt/telefonisk.
- C. Behandlingen af anmeldelser af flytning for børn, hvor der samtidigt anmodes om navne- og adressebeskyttelse i CPR, er nu for klarhedens skyld samlet i lovens § 13, stk. 3. Der er ikke derved sket ændring af behandlingen af sagerne. Bekendtgørelsen om folkeregistreringen bliver ændret i overensstemmelse hermed.
- D. Det er med loven gjort muligt for personer, der skal opholde sig i udlandet i en periode på under 6 måneder, og som efter kommunens vurdering efter CPR-lovens § 24, stk. 1, 5. pkt., ikke skal registreres som udrejst i CPR, at få registreret en udlandsadresse som supplerende adresse i CPR.
- E. Det er nu bestemt i lovens § 43, stk. 2, at såfremt der efter lovens § 43, stk. 2, skal udleveres navne- og adresser på de i bestemmelsen angivne familiemedlemmer til den identificerede person, og familiemedlemmet har registreret beskyttet navn og adresse i CPR, skal sagsgangen i § 43, stk. 1, følges, dvs. der skal ske forudgående partshøring af den person, der har

registreret beskyttelse i CPR, og derudover en eventuel efterfølgende afvejning, hvis der protesteres mod udlevering heraf.

- F. Det er nu gjort muligt i forbindelse med behandlingen af et dødsbo, at enten skifteretten, en udpeget bobestyrer, eller en efter dødsboskiftelovens § 25, stk. 6, befuldmægtiget arving i et bo udlagt til privat skifte kan blive registreret som kontaktadresse i CPR. Ved registreringen skal kommunen indsætte en slettedato efter 3 år.

Læs mere

Dette orienteringsbrev kan i lighed med tidligere udsendte orienteringer om folkeregistrering findes på CPR-kontorets hjemmeside på adressen www.cpr.dk.

Selve lovforslaget kan findes på www.ft.dk (kvikopslag L 4, Folketingssamling 2011-12), eller via www.retsinfo.dk.

Der vil snarest i 2013 blive udfærdiget en ny lovbekendtgørelse af CPR-loven.

Herudover vil der primo 2013 blive udsendt en ny vejledning om folkeregistrering.

Med venlig hilsen

Birgitte Mikkelsen